

забезпечення процесу аудиту власного капіталу забезпечує:

— достовірну оцінку складу та структури джерел власних фінансових ресурсів та сукупного капіталу підприємства;

— правильність формування статутного фонду та оцінки внесків засновників;

— виявлення необхідності реструктуризації статутного фонду;

— оцінку можливих джерел формування додаткового капіталу;

— необхідність наявності резервних фондів;

— реальне відображення нерозподіленого прибутку (збитку).

Список літератури: 1. *Шевцова В.І., Канєєва Є.Р.* Донбаський державний технічний університет; 2. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 5 "Звіт про власний капітал" (Форма N 4) затверджений наказом Мінфіну України від 31.03.1999 № 87; 3. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 2 "Баланс" (Форма N 1) затверджений наказом Мінфіну України від 31.03.1999 № 87; 4. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 24 "Прибуток на акцію" затверджений наказом Мінфіну України від 16.07.2001 № 344; 5. Міжнародний стандарт фінансової звітності 1 (МСФЗ 1). Перше застосування Міжнародних стандартів IASB; Стандарт, Міжнародний документ від 01.01.2012; 6. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 32 (МСБО 32). Фінансові інструменти: подання IASB; Стандарт, Міжнародний документ від 01.01.2012; 7. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 33 (МСБО 33). Прибуток на акцію IASB; Стандарт, Міжнародний документ від 01.01.2012.

УДК 657.6

В.О. МАТРОСОВА, к.е.н., доцент НТУ «ХП», Харків

В.В. КОТОВА, магістрант НТУ «ХП», Харків

УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ АУДИТУ ВИРОБНИЧИХ ЗАПАСІВ ПІДПРИЄМСТВА

Вступ. Аудит запасів підприємства є одним із найскладніших та найбільш трудомістких етапів перевірки фінансової звітності. На сьогоднішній день існують загальноприйняті методики аудиту запасів підприємства, але жодна з них не є досконалою.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Досліджувані питання висвітлюються у працях таких провідних авторів: Бондаренко Н.О., Бутинець Ф. Ф., Гончарук Я.А., Трофим С. та інших [1,2,3,4].

Для розробки напрямів удосконалення аудиту запасів необхідно вирішити такі завдання: дати теоретичне обґрунтування визначення поняття "методика аудиту запасів"; розглянути основні етапи проведення аудиту запасів; систематизувати типові помилки; розробити можливі варіанти коригування методики аудиту.

Виклад основного матеріалу. Під методикою аудиту запасів слід розуміти сукупність способів та прийомів вивчення перевірки даних бухгалтерського обліку і показників фінансової звітності, що стосуються запасів суб'єкта господарювання, з метою висловлення незалежної думки аудитора про їх достовірність в усіх суттєвих аспектах та про відповідність вимогам законів України.

При здійсненні аудиту запасів аудитор використовує спеціальні методи і прийоми – арифметична перевірка, тестування, опитування, документальна перевірка, аналітичні процедури, анкетування. З метою планування аудитор на підготовчому етапі ознайомлюється з процесами закупівлі, зберігання запасів і відпуску їх у виробництво, отримує список основних постачальників, оцінює величину аудиторського ризику і встановлює межу істотності помилок.

Організація проведення аудиторських перевірок включає такі стадії: 1) планування та складання програми аудиту, розробляється загальний план аудиту, 2) проведення процедур аудиту та отримання аудиторських доказів, збір аудиторських доказів за допомогою проведення відповідних процедур аудиту; 3) формулювання висновків та складання аудиторського звіту, формулювання висновків та складання підсумкової документації [5].

Даючи оцінку виявленим порушенням, аудитор повинен визначити їх зміст як ненавмисної помилки чи шахрайства. У цьому випадку варто скористатися додатковими даними по підприємству, котрі, за наявності, збільшують ризик виникнення помилок, а саме: чи є сумніви в компетенції та чесності керівництва, чи спостерігається загальний спад у галузі, чи має місце висока плинність кадрів, чи характерна наявність незвичайних операцій.

Найтипівішими видами порушень у бухгалтерському обліку запасів є такі:

- у первинних документах з обліку запасів часто відсутні всі необхідні реквізити, що ставить під сумнів достовірність інформації;
- порушуються терміни та порядок проведення інвентаризацій, а це викликає підозру в достовірності інформації про фактичну наявність запасів;
- порушується порядок відшкодування вартості запасів матеріально відповідальними особами, результатом чого є недоотримання сум нанесеного збитку;
- неправильне віднесення деяких об'єктів до складу малоцінних і швидкозношуваних предметів, що призводить до спотворення інформації про склад і вартість активів підприємства;
- порушуються норми списання запасів, що в більшості випадків спричиняє необґрунтоване завищення витрат підприємства;
- незадовільна організація складського господарства;
- завищення собівартості придбаних матеріалів;
- неповне оприбуткування запасів;
- порушення норм і лімітів відпуску матеріалів;
- помилки у визначенні сум уцінок, до оцінок виробничих запасів та їх відображення в обліку;
- незадовільне ведення бухгалтерського обліку [1, 2;].

Перевірка законності списання запасів при їх втратах. Під час перевірки аудитор встановлює правильність визначення розміру допустимих втрат при зберіганні і виявлення фактів пересортування запасів, а також правильність оформлення актів. В ході перевірки досліджуються акти інвентаризації за період, що визначається документами, що підтверджують вивезення і їх використання [6].

Висновки. Доцільно виділити такі шляхи вдосконалення аудиту запасів виробничого підприємства:

- організація діяльності підрозділу внутрішнього аудиту: даний підрозділ

має бути організаційно і функціонально незалежним, це забезпечує об'єктивний підхід до виконання завдань, покладених на підрозділ внутрішнього аудиту;

– встановлення правил і процедур внутрішнього аудиту: дотримання нормативно-правової бази з внутрішнього аудиту і забезпечення якості, метою розроблення таких документів є запровадження єдиних та стандартних підходів до здійснення аудиторської перевірки;

– постійне професійне навчання і розвиток персоналу: внутрішні аудитори повинні володіти необхідними знаннями та мати відповідний досвід для виконання аудиторських завдань. Зокрема, аудитори повинні розуміти виробничі процеси організації, нормативно-правову базу з внутрішнього аудиту, мати досвід покращення процесів в організації як у фінансовій, так і в операційних сферах.

Список літератури: 1. *Н.О. Бондаренко* Аудит суб'єктів підприємницької діяльності / Н.О. Бондаренко, В. Д. Понікаров, С. М. Попова – К.: Центр навчальної літератури, 2004. – 300 с. 2. *Моделі і методи прийняття рішень в аналізі і аудиті* / за ред. Ф. Ф. Бутинця–Житомир : ЖДТУ, 2004. – 352 с. 3. *Я.А. Гончарук* Аудит / Я. А. Гончарук, В. С. Рудницький – К. : Знання, 2007. – 443 с. 4. *С. Трофимов* Практика обліку запасів / С. Трофимов // Дебет-кредит. – 2008. – № 6. – С. 14. 5. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 "Запаси" від 31.03.1999 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: zakon.rada.gov.ua. 6. *І. Павлюк* Проблеми бухгалтерського обліку виробничих запасів, товарів та пропозиції щодо їх вирішення / Бухгалтерський облік і аудит. – 2000. - №6. – с. 40-41.

УДК 330.111.4:336.276

І.А. ЮР'ЄВА, к.е.н., доцент НТУ «ХП», Харків
Т. БЕРЕЗІНА, магістрант, НТУ «ХП», м. Харків

ОСОБЛИВОСТІ АУДИТУ РОЗРАХУНКІВ З ОПЛАТИ ПРАЦІ

Постановка проблеми у загальному вигляді. У процесі становлення ринкової економіки в Україні аудиторська діяльність набуває все більшого розвитку. Підприємства замовляють не тільки послуги з проведення обов'язкового аудиту, а й перевірки окремих видів діяльності, типів операцій, стану розрахунків, консультативних послуг, тощо. Це пов'язано з тим, що все більше людей потребують достовірної інформації про діяльність підприємств.

Аудит розрахунків з оплати праці відіграє важливу роль у системі як